

Factsheet benadeling door strafbare feiten

Een onderneming kan worden benadeeld door strafbare feiten van andere personen of ondernemingen. Het is ook in dat geval belangrijk om bekend te raken met de rechten van de onderneming en de mogelijkheden en risico's van de diverse stappen die mogelijk zijn.

Wettelijke rechten/mogelijkheden

Een onderneming die rechtstreekse schade heeft geleden door een (potentieel) strafbaar feit kan als slachtoffer worden aangemerkt in het kader van een lopend onderzoek. Als slachtoffer heeft de onderneming in principe recht op informatie over de zaak. Ook kan de onderneming verzoeken om een afschrift van stukken uit het dossier die voor haar van belang zijn. Dat kan onder meer gaan om stukken op basis waarvan kan worden geprobeerd schade te verhalen op de dader. Als de zaak leidt tot een strafzitting kan een poging worden gedaan de schade te verhalen binnen het strafproces, via de 'vordering benadeelde partij'. Soms bepaalt de strafrechter ook dat de inning van de schade door de Staat wordt opgepakt. Het Openbaar Ministerie kan de mogelijkheid hebben om op activa zoals banktegoeden beslag te leggen ten behoeve van het slachtoffer.

Aangifte

Een voor de hand liggende aanloop naar het uitoefenen van deze rechten kan een aangifte zijn. In de meeste gevallen heeft de onderneming geen wettelijke plicht aangifte te doen. De opsporingsautoriteiten zijn ook niet verplicht om alle aangiftes te onderzoeken. Vanwege beperkte capaciteit leidt maar een fractie van alle aangiften tot een onderzoek. Zeker in financiële zaken worden veel aangiften niet opgepakt omdat sprake is van een 'civiele kwestie'.

Het is ook niet altijd raadzaam om in alle gevallen waarin een vermoeden bestaat van een strafbaar feit tot aangifte over te gaan. Een aangifte kan leiden tot een strafrechtelijk onderzoek waarop weinig grip bestaat en dat ook voor de onderneming zelf schadelijk kan zijn. Ook zijn er situaties mogelijk waarin de onderneming zichzelf onbewust belast door aangifte te doen. Dat kan zich bijvoorbeeld voordoen als fraude is gepleegd door een werknemer ten opzichte van een derde, en de onderneming later civielrechtelijk of zelfs strafrechtelijk aansprakelijk wordt gehouden door het gedrag van deze werknemer. Het is belangrijk op voorhand goed te bedenken of een aangifte voldoende haalbaar is en risico's met zich brengt.

Een aangifte kan maar één keer goed worden gedaan. Voldoende eigen onderzoek en een heldere presentatie van de feiten en de redenen dat de aangifte moet worden opgepakt zijn cruciaal.

Belang van proactieve houding en bijstand

In de meeste zaken moet de onderneming proactief handelen om van deze rechten en mogelijkheden gebruik te maken. Ook als de onderneming als slachtoffer is aangemerkt verloopt de informatieverstrekking waarop zij recht heeft vaak stroef. Niet zelden worden brieven over zittingen bijvoorbeeld pas na de zitting ontvangen, waardoor de mogelijkheid om nog een vordering benadeelde partij in te dienen verloren is gegaan. Het is daarom voor de onderneming belangrijk om in iedere fase van het proces een actieve houding aan te nemen en zich te laten bijstaan om maximaal gebruik te maken van haar rechten en mogelijkheden.

Positie als derde in strafzaak

Als de onderneming slachtoffer is van een strafbaar feit kunnen zij en haar personeel ook worden betrokken bij het strafrechtelijk onderzoek. Dat kan ook als zij geen slachtoffer is, maar een derde in het onderzoek die mogelijk over relevante informatie beschikt. Zo kan de onderneming worden geconfronteerd met een vordering om informatie te verstrekken aan een opsporingsinstantie of zelfs een bedrijfsinval (doorzoeking). Ook kunnen medewerkers van de onderneming worden benaderd voor een getuigenverhoor. Meestal is het voor de onderneming verstandig of zelfs verplicht om in dergelijke situaties mee te werken, maar dat wil niet zeggen dat het verstandig is om zonder nadere beoordeling te doen wat gevraagd wordt. Zo kan het onverplicht verstrekken van informatie onder omstandigheden een overtreding opleveren van privacywetgeving. En het onvoorbereid ingaan van getuigenverhoren kan stressvol zijn voor medewerkers en mogelijk onbewust leiden tot het afleggen van een verklaring die onjuist is en de onderneming kan schaden.

Bijstand bij benadeling door strafbare feiten of betrokkenheid als derde

Als een onderneming schade door strafbare feiten wil verhalen, daarvan aangifte wil doen of als derde betrokken raakt bij een strafrechtelijk onderzoek komt de onderneming voor verschillende complexe vraagstukken te staan. Dat vereist goed strategisch en juridisch advies.

Houthoff heeft diepgaande strafrechtelijke expertise en ervaring met ondernemingen die benadeeld zijn door strafbare feiten of als derde betrokken raken in een strafrechtelijk onderzoek.

Contact

Als u vragen heeft over deze factsheet kunt u mailen naar of contact opnemen met onderstaande personen.

Frank Mattheijer
Advocaat | Counsel

T +31 20 605 69 12
M +31 6 4239 2742
f.mattheijer@houthoff.com

Marianne Bloos
Advocaat | Of Counsel

T +31 20 605 62 05
M +31 6 5324 0328
m.bloos@houthoff.com